

12420

DECAS
 QVÆSTIONUM MEDICARUM
 De
 GRAVIDARVM
 CVRA.

Qvas
 Sub auspicijs divinæ Trinitatis

PRAESIDE

Henningo Arnifæo

Phil. & Med. D. & Profefs. & ejus-
 dem facultatis pro tempore
 Decano

*In illustri Academia Electorali Marchica
 publicè ventilandas
 proponit*

JOHANNES JUNCKER
 VValtershusanus Tyr.
 Philiaater.

Ad diem 8. Februarij
 Anno 1612.

Typis Nicolai Voltzij.

Illustrissimis & Augustissimis Principibus
ac Dominis,

DN.

GEORGIO WILHELMO,

MARCHIONI BRANDENBURGENSI,
BORUSSIAE, JULIAE, CLIVIAE, MONTIUM, SE-
DINI, POMERANORUM, CASSUBIORUM, VAN-
dalarum, Crofnæq; & Carnoviae in Silesia Duci,
Burggravio Norinbergensi, Principi Ru-
giae, Comiti Marchiae & Rauen-
spurgi, Domino à Rauen-
stein, &c.

Magnificentissimo Academiae Viadrinae
RECTORI.

DN. GEORGIO-RVDOLPHO,

LIGIO-BREGENSIUM DUCI
florentissimo,
&c.

DN. CAROLO FRIDERICO,

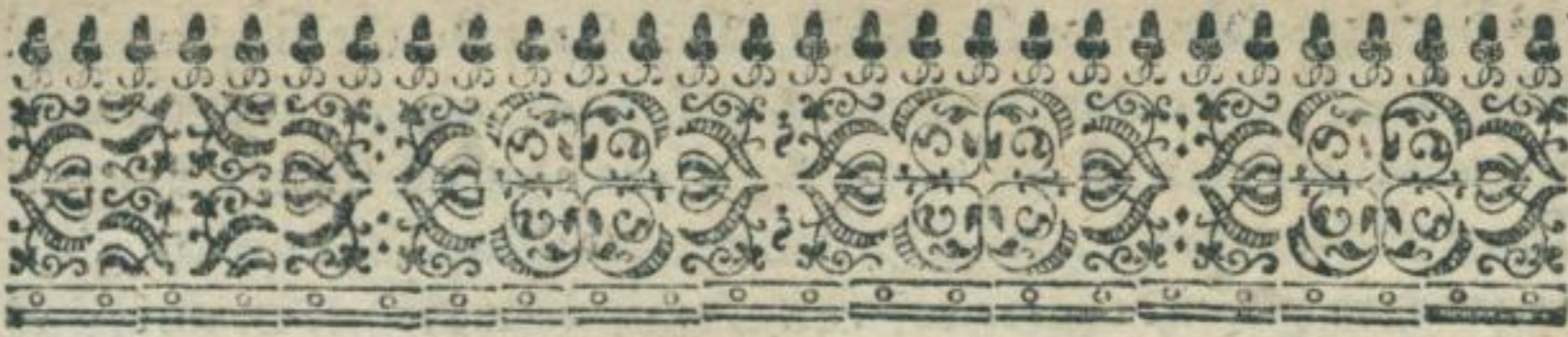
Duci Monsterbergensi & Olsnensi, Comiti
Glacensi; Domino Sternbergæ & Mesibori-
incklyto, &c.

Dominis suis clementissimis

Ⓢ *Ἡοο μελέτημα ἰατρικόν*

humiliter offert &
consecrat

JOHANNES JUNCKER
Autor & Resp.

Quæstio I.

Ubicatum est diu inter Medicos, Utrum Aphorismus Hippocratis, *Γονή ἐν γαστρὶ ἔχουσι φλεβοτομήθεισαι ἐπιτερώσκει* lib. 5. Aph. 3 1. sine exceptione simpliciter in praxi procedat cum Cornél. Celsus aliis observationibus rem hanc decidendam putet lib. 2. cap. 10. & Argenterius experientiam provocet gravidis non tantum sine periculo abortus, sed cum præsentanea salute sæpius sectam venam contendens. lib. 1. Aphor. com. Aphor. 2. Nos decisionem decerpimus ex ratione Aphorismi, quam explicat Galen. com. 6. Aphor. 3 1. Abortum enim instare ait ob subtractionem alimenti, idq; deducit ex posterioribus Aphorismi verbis, quando eò majus impendere periculum dicit Hippocrat. quò fœtus est grandior. Tunc enim copiosius desiderat alimentum, ait Galenus. Ergo si periculum sit, ut alimentum fœtui subtrahatur, abstinendum erit à sanguinis missione, ne procuremus abortum, contra quam in juramento Hippocratis promittimus. Absq; hoc periculo positis omnibus, quæ veræ sectionem indicant, & remotis quæ contraindicant, nihil causæ est, cur tutò secare nequeamus.

II.

Consequenter cum magnus morbus credatur indicare venæ sectionem, quæritur: Utrum ex gravi morbo laboranti mulieri

mulieri gravidæ vena sit tundenda? Simpliciter si quærat, simpliciter negamus, quia gravida non fert magnum auxilium, ut testatur Galen. 5. Aph. 55. & infans non est subtractione alimenti & ex consequenti spirituum debilitandus, cum ne adulti quidem pueri regulariter venæsectionem ferant ex doctrinâ Galeni 4. meth. 6. 9. meth. ult. 11. meth. c. 14. 4. de rat. vict. tex. 19. Sed quia prudens Medicus non secatur venam propter magnitudinem morbi sed plethoræ, hac præsentem & morbum magnum generantem, qui nisi sanguine evacuato extingui non possit, non veremur cum Celso d. c. 10. Argent. lib. 6. de sang. miss. Sylvat. contr. 83. Venam aperire, quia etiam anceps remedium adhibendum, ubi solum est & fatius est matrem servare, quàm infantem cum ipsa in certam perniciem inconsiderato metu agere. Imò in plethorica abortus periculum tantoperè non metuendum, cum multæ per uterum sine abortu purgari soleant, teste Hipp. 5. Aph. 60.

III.

De purgatione ex eodem capite dubitatur, quia & ipsa magnum auxilium est, & quidem eò amplius, quod purgantia plerumq; uterum moveant, cum sint diuretica & alias propter vicinitatem ani per quævis alvum irritantia, uterus in consensum trahatur. Nihilominus purgationem tolerat in gravidis Hippocr. 4. Aph. 1. & lib. 5. Aphor. 29. quia semper major habenda est ratio ejus, quod magis urget. Si enim tali morbo correpta sit mulier, cum quo usq; ad tempus partus superesse nequeat, aut si non possit à morbo nisi purgatione liberari, frustra timeret Medicus auxilium anceps, cum sine eo tam fœtus, quàm matris certum ante oculos videret exitium. Periculosam esse omnem evacuationem in gravidis nemo negare poterit: sed extrema & periculosa remedia, non nisi extremis & desperatis malis applicanda.

IV.

Si autem ad purgationem propter periculi magnitudinem

nemo

nem deveniendum, quæritur, Utrum validis Catharticis, in quorum censu repono, Scammonium, Colocynthidem, Elaterium, Elleborum utrumq; , Turpethum, an levioribus magis uti conveniat, qualia sunt manna, Cassia, Tamarindi? Hæc enim frustra adhiberi putat Cardanus, quod humores peccantes non educant: Illa verò ex rationibus Averrh. 7. collect. cap. 4. amaritie & deleteria qualitate Embryonem lædunt, aut etiam interficiunt, 8. de simpl. med. fac. & de cucum. sylv. Tum etiam cum alvo uterum simul irritant & menstrua provocant, & eo nomine ipsa etiam aloe & Rhabarbarum damnantur, quod illa aperiat venas, hoc moveat urinas, adeò ut urinam flavo suo colore tingat statim atque assumptum fuit. Amitioribus secundum præscriptum Mesuæ, semper est initium faciendum, si modò materiam turgentem educere possint, aut saltem ad illa progrediendum, quæ habentur ordinis medij, ut sunt Myrobalani, agaricus, sena, Iris, aut fortiorum extracta, quæ cum Sale vehementiam purgandi reliquerunt. Extremis non utendum, nisi extremo ingruente periculo.

V.

Est tamen, ut purgantia quibusdam mensibus tutius, quàm reliquis propinentur & Hippocrates quidem ait gravidas purgandas, si materia turgeat *περάμνη αἰεὶ ἐπιὰ μηνῶν* & constituit inter *τὰ νήπια καὶ πρεσβύτερα*, inter medicos menses, à quarto ad septimum, 4. Aph. 1. lib. 5. Aphor. 29. Galenus ex ratione Aphorismi comprehendit etiam tertium, 1. de morb. vulgar. comm. 3. hist. ægror. 13. quia fieri potest, ut fœtus firmas radices jam egerit hoc mense, & solidiori sit textura corporis, quàm imbecillior quispiam mense sequenti: Varius tamen cum id accidat, quartum solum inclusivè posuit Hippocrates. Nam post sextum & antè quartum semper sunt periculosæ purgationes, periculosiores verò post sextum, quàm antè quartum, ut hîc addit Hippocr. quia gravatus pondere uterus medicamento irritatus, facilius exurgit ad expellendam sarcinam.

A. 3.

quæ

quæ etiam ultro, partim pondere deorsum vergens, partim critico septimi mensis motu exitum quærit, cum & copiosius alimentum & liberiores respirationem magnitudo corporis requirat. Non carent tamen & primi menses periculo, tum quia tenellis corporibus facilius nocet vis purgantium, tum quia expeditius excluduntur ab expultrice irritata, cum arcte uteri acetabulis nondum cohæreant, quam rationem recte assignat Galen. 4. Aph. 1. & d. ægr. 13. Quicquid contradicat Argent. lib. 4. Aph. 1. in fin. comment.

VI.

Utrum verò, si par necessitas flagitet venæ sectionem & purgationem, hæc illi, vel è contrario præferenda sit, ex communi Medicorum decisione æstimandum relinquimus, quâ ubique venæ sectionem jubemur præmittere. Laxantia verò vel alvum lubricantia sub purgantium classe non comprehendimus.

VII.

Utrum aliquando liceat abortum procurare dubitari posset propter exemplum Psaltriæ, quæ suavis Hippocratis saliendo partum eiecit. Cæterum Hippocrates in juramento non magis subdi pessulum finit gravidæ ad corrumpendum fœtum, quam lethale aliquod medicamentum propinari. Nam & sacræ literæ ut homicidam puniunt, qui fœtum vivum abegerit. Mortuum verò non tantum abigere licet Medico, sed etiam, si medicamentis non cedat, ferro extrahere. Nec obstat, quod abortus periculosiores sint ipso partu, quia tum demum abortus procurandus est, si salutaris partus nullus expectatur.

VIII.

De superfætatione dubitat Haly Abbas lib. 3. Theor. c. 34. Utrum eam asserenti Aristoteli fidem habere debeat 4. de gen. anim. c. 5. & lib. 7. de hist. anim. Quia verò experientia subscribit

subscribit Philosopho, & nemo eorum, qui contra sentiunt ex ratione aliquâ ejus impossibilitatem evincit, cur fidem nostram auctoritati non adijciamus? Nam quod os uteri ita claudi scribat Galenus, ut ne acus quidem subintrare queat, licet ad prohibendam externam injuriam à natura fieri credamus, tamen nihil obstat, quò minus præ mollietate suâ & acuto sensu in momento delectationis iterùm aperiri possit, & semen de novo prolectare. Quod etiam timent, ne per apertum orificium excidat partus, frustrà est, cum ex gemellis alterum sæpè excludi videamus, altero intus in aliquot septimanas, imò menses integros detento. Quia, qui jam conceptus est, nec ipse exitum quærit, nec ab utero expellitur.

IX.

Quod Galenus 8. de simpl. med. fac. c. de cucum. sylv. affirmare dicitur Francisco Valeriolæ lib. 1. Enarr. med. Enarr. 1. Omnia amara foetui esse inimica & matri, tum falsò asseritur, tum præter mentem Galeno attribuitur, cum is non loquatur, nisi de amaris valdè calidis, & quæ propter partium tenuitatem urinam & menstrua moveant. Nec enim Cichorium & id genus alia intubacea quicquam mali vel foetui inferunt, vel matri, utpote etiam amygdalæ amaræ Diamargaritum utrumque, quæ tamen multa amara continent & alia. Aut an amara omnia caloris excessu talia fieri, cum Galeno d. loco credemus? an potiùs quibusdam eorum vim refrigerandi quoque tribuemus, cum eodem 4. de simpl. med. fac. c. 7. propter diversarum partium confusionem?

X.

Δυσκοίλας, ex quâ teneræ potissimùm fœminæ, aut morbo aliquò debilitatæ, periclitari solent, causæ multæ a multis adferri solent, quæ tamen in duas classes præcipuè distribuuntur, alijs ad foetum relatis, alijs ad matrem. Difficulus enim prodit infans, si facultas expultrix vel in utero, vel in toto corpore morbo aliquo facta fuerit imbecillior, si uterus sit exiguus, durus,

durus,

durus, ut fibræ sese expedite nequeant contrahere, si præpostero situ detortus, aut os ejus angustum vel callosum, si ossa ili-
um adeò sint conferta, ut in partu distrahi nequeant, quemad-
modum in vetulis accidere solet, &c. Ex parte fœtus verò na-
scitur difficultas partus, si ipse præ teneritate, inediâ aut quavis
imbecillitate ad exitum se disponere & facultati uteri succur-
rere nequeat, si grandior sit, quàm pro capacitate viarum, si
plures simul onerent uterum, ~~im~~ præpostere situs sit, aut præpo-
stero ordine ad exitum se disponat, vel anum vel ventrem, vel
pedum brachiorumvé alterutrum ad egressum obvertendo &c.
Dubitatur hinc inter Medicos, si difficultati huic per conveni-
entem victus rationem & medicamentorum tam externorum,
quàm internorum applicationem, nihil adferamus remedij,
Utrum ad tertium præsidium Chirurgicum sit confugiendum,
& quando desperata sunt omnia, uterus Cæsareâ sectione ape-
riendus, quod & nos improbare non possumus, cum vulnera
uteri non sint absolutè mortifera, & hæc sectio non rarò
cum matris, aliquando etiam fœtus salute admini-

strata legatur. Modum sectionis tradit

Paulus lib. 6. c. 74. Aëtius lib.

16. cap. 23.

F I N I S.

Path. spec. 143 do
=

